СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ”
Гр. Славяново, общ. Плевен, обл. Плевен, тел: 06515/21-22
email:info-1500137@edu.mon.bg, su-slavianovo.schoolbg.info

УТВЪРЖДАВАМ: ……П……
(*Радостина Стефанова - директор)*

ПРОГРАМА

ЗА

ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ И МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Учебна 2026 – 2027 година

I. ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

Средно училище „Хр.Ботев“ е училище с традиции в обучението на ученици със СОП. В него се обучават ученици от различни етноси. Една голяма част от учениците са от семейства от етническите малцинства, за които образованието стои в периферията на ценностната им система, а за другите- увреждането и невъзможността от пълноценно участие на детето със СОП в образователния процес. Това определя важността от начертаване на мерки за намаляване на преждевременно напусналите образователната система. Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

Карта на проблемите за учениците.са:

А: Икономически причини

- Безработицата, ниските доходи, понижения жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.
- Отрицателни последствия за трудовата заетост на лицата със СОП;

Б: Социални причини

- Свързват се с родителска незаинтересованост, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите.
- Ясно изразен етнически профил и преобладаващ дял на момичетата сред преждевременно напусналите

В: Образователни причини

- Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, специализирани учебници за учениците със СОП

Г: Здравословен статус на учениците

- Съществен проблем по отношение на образователните предизвикателства пред децата със специални образователни потребности

Д: Етнокултурни

- Отсъствие на познавателна мотивация сред учениците от етнически малцинства, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Училището през изминалите учебни години прилага следните мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- Осигуряване на целодневен режим на обучение.
- Иновативни практики и интерактивни методи на преподаване.
- Изградена съвременна материално - техническа база чрез осигуряване на средства от проекти.

- Осигуряване на условия за равен достъп до образование и обучение на всички деца /деца от други етноси, деца със СОП/. Осигуряване на условия за работа и специалисти за деца със СОП.
- Подпомагане на учениците от специални педагози за по - успешно преодоляване на възникнали затруднения в училищната, семейната и обществена среда.
- Привличане на родителите в процеса на образователна, социална и трудова реализация на децата и учениците със СОП.
- Промяна на обществените нагласи в посока към по-голяма толерантност към младежите в риск, на децата с умствена изостаналост и множество увреждания
- Участие в проекти и програми за работа с учениците, застрашени от отпадане, включване на децата в извънкласни и извънучилищни форми.
- Привличане на родителите като партньори в училището при планирането и подготовката на училищни празници, програми за извънкласни и извънучилищни дейности.
- Засилване на мотивацията за включване на деца и родители от етническите малцинства;
- Провеждане на допълнителни занимания с деца и младежи от етническите малцинства;

Причините за отпадане на учениците от училище са многообразни и не се проявяват изолирано. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всеки ученик, застрашен от отпадане или вече отпаднал от училище. Необходимо е да се набележат мерки и адекватни предпоставки за превенция и противодействие за ранното отпадане от образователната система, създаване на стратегия за интеграция и социализация на децата от етническите малцинства и учениците със СОП и множество увреждания. За тази цел трябва да се създаде устойчива мрежа от социални и образователни институции, които да се ангажират с ранното откриване и интервенция на проблема (**Таблица №2**).

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ПРЕЗ 2026- 2027 ГОДИНА

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в СУ „Христо Ботев“ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище от Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

Планираните в училищната програма на СУ „Христо Ботев“ за преждевременното напускане на училище дейности за учебната 2026 – 2027 г. са описани в Таблицата

Таблица №1.

ПЛАН ЗА 2026- 2027 Г. ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Мерки за реализиране на училищната политика	Ангажирани институции / хора	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
Подкрепа за учениците със СОП				
1.Подкрепа на деца и ученици със СОП с оглед ранната им социализация още от детската градина	Педагогически персонал Детски градини и училища РЦППО ДАЗД	2026 – 2027 Постоянен		Брой табла Брой брошури
2. Организиране и провеждане на изяви на учениците, включени в дейностите за развиване на специфични знания, умения и компетентности и дейности по интереси	Педагогически персонал	2026 – 2027	МОН - НКИД	Брой проведени кампании Брой участвали ученици
3. Повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния ден	Педагогически персонал	2026 – 2027 Постоянен	"Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален и прогимназиален етап"	Брой обхванати ученици
4. Осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти	Педагогически персонал	2026 – 2027 Постоянен	МОН	Брой обхванати ученици
5. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии	Педагогически персонал	2026 – 2027 Постоянен		Брой проведени занимания и открити уроци
6.Включване в разнообразни извънкласни и извънучилищни и спортни дейности	Педагогически персонал	2026 – 2027	Община Плевен	Брой проведени кампании Брой участвали ученици
7. Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък	Класни ръководители	До XI.2026		Изготвен 1 бр. регистър

8. Предоставяне на услуги по кариерно ориентиране на учениците от IX-XI клас относно възможностите за трудова и професионална реализация на лицата със СОП	Община Бюро по труда Работодатели Координатор кариерно ориентиране	2026-2027	Общината Бюро по труда Работодатели	Брой табла Брой брошури, срещи
9. Иницииране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури		2026 – 2027 Постоянен	МОН	Брой табла Брой брошури
Подкрепа за учителите				
1.Повишаване на методическата подготовка на педагогическите специалисти в училището	МОН, РУО ДИУУ СУ	2026 -2027	„Квалификация на педагогическите специалисти“	Брой обучени учители
2. Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда чрез обучения на учители, ориентирани към задържането в училище и намаляване броя на отпадащите ученици	МОН, РУО ДИУУ, Проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове	2026-2027	„Квалификация на педагогическите специалисти“	Брой обучени учители
3. Партньорски програми за споделяне на практики от училища на регионално ниво	РУО Община Плевен Училища	2026-2027	Средства от бюджета на училищата	Резултати от партньорските програми

Подкрепа за родителите				
1. Осигуряване на допълнителна подкрепа за родителите на учениците със СОП	ДАЗД	2026 – 2027		Брой инициативи
2. Прилагане на форми за подготовка и реализиране за отговорно родителство („училище за родители“)	ДАЗД Общината	2026 – 2027		Брой инициативи
3. Насърчаване на гражданската активност и включването на родителите в информационни кампании и обучения по значими за тях теми	. ДАЗД Общината НПО	2026 – 2027	Средства от бюджета на училището.	Брой инициативи
ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	м. II. 2027 м. VI. 2027	Директор	Брой отчети
2.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2026/2027	Директор	Брой проведени срещи

Таблица №2



II. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

ЦЕЛ: Осигуряване на ефективно и качествено образование и възпитание. Разширяване и стимулиране на формите на обучение в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, желание за професионално израстване и овладяване на спецификата на професиите.

Мерки, свързани с учителите:

1. Повишаване на квалификацията на преподавателите –прилагане на Плана за квалификационната дейност на учителите за учебна 2026/2027 г.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник – Директор, Председател на комисията за квалификация, Председатели на МО

2. Повишаване мотивацията на учителите – чрез увеличаване на индивидуалните трудови възнаграждения в рамките на утвърдените средства в делегирания бюджет;формиране на система от морални и материални стимули, прилагане на етичен кодекс.

   Срок за изпълнение – месец октомври

   Отговорник – Директор и Комисия за определяне на диференцираното заплащане

3. Насърчаване на комуникацията между учителите-активна комуникация между класния ръководител и другите преподаватели с цел подобряване успеваемостта и дисциплината на учениците; реализиране на общи проекти, съвместно между няколко дисциплини;провеждане на информационни срещи в МО за разясняване на нови нормативни документи.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - председатели на МО и учители

4. Използавне на разнообразни форми на проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорнк – Председателите на МО

5. Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, умениятяи компетентностите на учениците.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - председатели на МО и учители

6. Развиване на позитивно отношение учител –ученик –откликване на въпроси и проблеми от едната и от другата страна.

Срок за изпълнение – целогодишно

Отговорник – Директора

Мерки, свързани с учениците

1. Активна страна в учебния процес –за повишаване интереса и мотивацията на учениците те трябва да вземат дейно участие в учебния процес, да бъдат поставени в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищната общност.Това може да се реализира чрез:

    - Възлагане на повече самостоятелни задачи, които да ги превърнат в активна част
    - Работа по проекти, при което сами да стигнат до изводи и решения
    - Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методи за учене чрез действие
    - Създаване на умения за работа в екип
    - Създаване на умения за самооценка, самоанализ и самоконтрол

Срок за изпълнение – целогодишно

Отговорник - председатели на МО и учители

2. Политики за подкрепа на гражданското, здравното и интеркултурното образование. Инициативите и участие на учениците във вземане на решения, чрез подходящи за възрастта им практики:

    - Поощряване на публичните изяви на учениците
    - Форми на ученическо представителство и самоуправление
    - Училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, правата на човека, опазване на околната среда
    - Празничен национален календар
    - Екологичен календар, свързан с международни дати, свързани с опазване на околната среда

- Форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията и тормоза
- Организиране на изложби, конкурси, вътрешноучилищни състезания
- Възпитание в дух на родолюбие, инициативи, свързани с миналото и фолклорните традиции

3. Обратна връзка с учениците. Да се определят трудностите при изучаване на учебния материал е удачно да се търси и мнението на учениците.Това може да стане чрез периодично организиране на анкети или беседи с учениците, които да изразят становището си спрямо трудността на материала, достатъчност на часовете за упражнения, затруднения, които изпитват, предимства и недостатъци на учебния план

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - председатели на МО и учители

4. Развиване на позитивно отношение ученик –учител - това се постига чрез работа в екип, поставяне на общи задачи и в извънкласни форми.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - класните ръководители

5. Затягане на мерките за присъствие на учениците –необходимо е да се търси активна комуникация исъдействие между учители, родители, медицински персонал.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - Директор, родители, класни ръководители

6. Ефективни мерки за поддържане на дисциплината –учениците трябва да спазват задълженията си, разписани в Правилника за дейността на училището. При неспазване да се прилагат съответните санкции и предвидените в него мерки.

   Срок за изпълнение –целогодишно

   Отговорник - класни ръководители

7. Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади, конкурси и други - това се реализира чрез морални и материални стимули.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - Директор, Педагогически съвет

   Мерки, свързани с училищната институция

1. Подобряване на материално –техническата база –осигуряване на материално техническа база, която да отговаря на съвременните изисквания. Осъвременяване на учебните работилници за провеждане на часовете по практика, информационните кабинети и др.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - Директор

2. Използване на ИКТ в учебния процес –достъпът на учениците до съвременните технологии е неразделна част от образованието. Навлизането на иновации, базирани на ИКТ в училище оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност.

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - Директор, учители

3. Осигуряване на интерактивно обучение –осигуряване на условия за ползване на мултимедия и интернет, интерактивни дъски, подходящ софтуер за обучение.Прилагане на интерактивни методи, като ситуационни: /, симулация, ролеви игри, казуси/, опитни / проекти, експерименти/, дискусионни / дебати, беседи, дискусии/

   Срок за изпълнение – целогодишно

   Отговорник - Директор, учители

4. Функционираща вътрешна система за управление и контрол на качеството на образованието и обучението в училище –наличие на вътрешна система за осигурявяне на качеството и тя да функционира ефективно –да се отчитат резултати, на основание на които да се правят анализи и изводи и се формулират

предложения до ръководството на училището за повишаване на качеството на учебния процес.

Срок за изпълнение – целогодишно

Отговорник - Председатели на МОq3w, комисия по самооценяването

5. Механизъм за ранно предупреждение за различни рискове – това се реализира чрез мерките, заложени в Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвимите групи, както и своевременно уведомяване и работа с родителите – Система за подобряване на комуникацията с родителите в СУ „Христо Ботев“.

Срок за изпълнение – целогодишно

Отговорник - класни ръководители , учители и Директор

За изпълнение на посочените мерки са заложени следните показатели:

1. Постигнати резултати от учениците:

• Повишаване на общия успех на учениците

• Резултати от ДЗИ

• Резултати от национално външно оценяване

• Брой ученици участници и класирани на олимпиади

• Заемане на призови места в състезания и конкурси

• Прием на зрелостници във ВУЗ

• Брой ученици, участващи в национални и международни проекти

2. Поведение и дисциплина

• Намален брой на отсъствия по уважителни и неуважителни причини

• Намален брой наказани ученици

3. Участие в извънкласни мероприятия, дейностии инициативи

• Брой участници в ивънкласни обучителни дейности

• Брой реализирани кампании и доброволчески дейности

- ***Изготвен и действащ Етичен кодекс на учениците***

4. Други

- ***Брой учители, повишили квалификацията си***
- ***Подобрена материална база***
- ***Брой реализирани проекти***